



FINANSAL FUTBOL

MODÜL 1 // UZMAN

MODÜL 1 // FINANSAL FUTBOL PROGRAMI

Visa Finansal Futbol'a hoş geldin. Sahip olduğun finansal kaynakları etkili şekilde kullanmanın yaşı yoktur.

Şimdi sen de "Hedefler, Bütçe, Harcamalarım, Birikimlerim/Yatırımlarım ve Borçlarım/Kredi Kartım" başlıkları ile 5 bölümde parayı nasıl daha iyi yönetebileceğini öğrenebilirsin.

Kendini 5, 10, hatta 20 yıl sonra nerede gördüğünü hayal edip bu hayallerini, plan yaparak hedeflere dönüştürmelisin. Hedeflerini belirledikten sonra ise geriye yalnızca onları gerçekleştirmek kalır.

Bunun için ilk olarak hayallerini yazarak başla.

Bu hayalleri hedeflere dönüştürürken net, ölçülebilir, ulaşılabilir, gerçekçi ve süreli olmasına özen göster.

Örneğin; "5 sene sonra araba sahibi olacağım," deme. Bunun yerine "5 yıl sonra şu arabayı alacağım ve bunun için de her ay kenara 333 TL koyacağım," de. Detayları da mutlaka düşün.

Sonra hedeflerini kısa, orta ve uzun vadeli olarak önceliklendir.

Hedeflerini sık sık gözden geçir ve yeniden değerlendir. Çünkü geçen zaman düşüncelerini ve hayallerini değiştirebilir, hayatında gelişen olaylar hedeflerine ulaşmanı hızlandırabileceği gibi onlara erişmeni yavaşlatabilir.

Hedeflerini hatırlayabilmen için onları yazdığın notları veya fotoğrafları mutlaka her zaman görebileceğin yerlerde bulundur. Hedeflerine giden yolda küçük hatırlatıcılar senin en yakın dostun olurlar.

Para nedir?

Para hedeflerimize giden yolda yalnızca bir araçtır. Bu aracı doğru kullanmanın altın anahtarı da bütçe yapmaktır.

Bütçe nasıl yapılır?

Öncelikle bütçenin geçerli olacağı tarihleri belirle. Aylık olarak planlaman ilerisi için daha iyi sonuçlar verecektir.

Şu anki durumunu çok iyi analiz et. Gelir kısmına sana para gelecek yerleri tek tek tutarlarıyla yaz. Kendine karşı dürüst olmayı unutma.

Sonra, birikime ayırmak istediğin tutarı belirle. Bunu önceden yapmalı, kalan paradan harcamalarını çıkarmalısın. Böylece, her ay biriktireceğin para tutarı net olacaktır.

Giderlere geldiğimizde harcamalarını kalem kalem (yemek, ulaşım, eğlence, kira gibi) belirle.

Her harcama kalemini de istek ve ihtiyaç olarak ikiye ayırmayı unutma.

Harcamalarına her zaman mantıklı bir limit koy. Örnek olarak; bu ay 50 TL'lik kıyafet alışverişi yapacağım," diye not ederek sınırları belirle.

Bütçen böylece hazır olur! Bundan sonra tek yapman gereken planını istikrarlı bir şekilde takip etmek ve sorun olan yerleri not almaktır.

MODÜL 1 // FİNANSAL FUTBOL PROGRAMI (Devamı)

Gelecek ayları planlarken bu notları göz önünde bulundurmayı unutma. Beklenmedik durumlarda bütçenin esneyebileceğini her zaman hatırla. Ancak bunun sende rahatlık yaratmasına ve hedeflerinden şaşırmasına izin verme. Kendin ile ilgili gerçekleri en iyi sen biliyorsun, samimi olur bütçeni dikkatli oluşturursan, onu uygularken zorlanmazsın.



FINANSAL FUTBOL

MODÜL 2 // UZMAN

MODÜL 2 // FINANSAL FUTBOL PROGRAMI

Harcamalar

Para harcamayı severiz. Harcarken kendimizi güçlü hissederiz. Ama harcamalarımızı kontrol edersek daha da güçlü oluruz. Burada altın kural; her ay gelirinden az para harcamaktır.

Harcamalarını kontrol edebilmen için:

Yanında bir harcama defteri taşı ve harcamalarını en ufak ayrıntısına kadar not al. Harcamalarını ay sonunda gözden geçirerek sınıflandır. Bütçeni bu harcamalara göre düzenle.

10 saniye kuralı: Bir şey satın almadan önce kendine 10 saniye ver ve satın alacağın şeye gerçekten ihtiyacın olup olmadığını düşün.

Harcama dürtünü yen. Bazen bütçemizde yer olmadığı halde ihtiyacımız olmayan şeyler alırsın. Böyle anlarda kullanmadığın eşyalarını ve hedeflerini hatırla. Oradan uzaklaş ve kendinle gurur duy.

Alışveriş karakterini tanı ve pazarlama taktiklerine dikkat et. Bunu hemen bir örnekle pekiştirelim; mesela bir mağazaya giriyorsun ve 2 tişört beğeniyorsun. Bunun içinse mağazadan indirim yapmalarını rica ediyorsun. Mağaza ise sana indirimli 2 tişört vermek yerine o iki tişörtü etiket fiyatıyla alman karşılığında 3'üncü tişörtü yarı fiyatına vermeyi öneriyor. Ancak bu dikkatli olman gereken bir yer; eğer teklifi kabul edersen ortalama tişört fiyatı daha ucuza gelse de toplamda daha da çok ödemek durumunda kalıyorsun. Başka bir popüler örnek verelim: 99,99 TL etiketli bir ürün 90 lira değil, 100 liradır.



FINANSAL FUTBOL

MODÜL 3 // UZMAN

MODÜL 3 // FİNANSAL FUTBOL PROGRAMI

Birikimlerin ve Yatırımların yönetimi

Birikimlerin, hedeflerini gerçekleştirmen için önemli olduğu kadar acil durumlarda da büyük avantaj kazandırır. Beklenmedik durumlarda birikimlerin en az 3 ay tüm harcamalarını karşılaması gerektiğini unutma.

Birikimin ilk kuralı onu disiplinli yapmandır. En ideali her ay gelirin %10'unu birikime ayırmaktır.

Birikim için ayırdığın paran evde dururken sabit kalır. Hatta uzun zaman yerinde kaldığında enflasyon dolayısı ile değer kaybeder.

Enflasyon mal, hizmet fiyatlarının genel ve sürekli olarak artmasıdır. Enflasyon paranın alım gücünü azaltır. Örneğin enflasyon oranının yıllık olarak %6 olarak açıklandığını varsayalım. Bu durumda evde duran birikimin yıllık %6 oranında değer kaybediyor demektir.

Sıra yatırıma geldiği zaman ise acele etmemelisin. Vadeli Mevduat, Hazine Bonosu, Yatırım Fonu, Altın Hesabı ve Hisse Senedi gibi çeşitli yatırım araçlarını duymuşsundur. Ama bilmediğimiz yatırım araçlarına para yatırmamalıyız. Öncelikle yatırım araçlarını araştır, mümkünse bir uzmandan yardım al.

Yatırım konusunda dikkat etmen gereken en önemli unsur risktir. Bu yüzden yatırımlarını tek bir yerde tutmak yerine, riskli, orta riskli ve risksiz olarak 3'e ayırarak planla. Örneğin; 1000 lira birikimin varsa yalnızca 500 lirası ile risk al.



FINANSAL FUTBOL

MODÜL 4 // UZMAN

MODÜL 4 // FINANSAL FUTBOL PROGRAMI

Borçlar

Öncelikle borç konusunu iyi borç ve kötü borç olarak ikiye ayırmalısın. İyi borca eğitim kredisi gibi geleceğine yatırım yapacağın borçları örnek gösterebilirken, kötü borçlara ise başkalarını etkilemek için yaptığın çok pahalı harcamalar örnek olabilir.

Geriye dönük borçların varsa, borç kapama planı ilk adımın olsun. Var olan borçlarını faiz oranlarına göre listele ve en yüksek faizli olandan ödemeye başla. Borçlanma nedenlerini iyi analiz et, ödemen gereken tutarların gelirinin %25'ini geçmemesine mutlaka dikkat et. Asla gelir cinsinden farklı bir para biriminde borçlanma. Yani gelirin Türk lirasıyken, Dolar borcunu tercih etme.

Ek gelir yaratman borçlarını kapatman için etkili bir yol olacaktır. "Bu iş bana yakışır mı?" diye düşünme. Hatta bazı eşyalarını satmayı da düşünebilirsin.

Kredi kartları

Kredi kartları, 40 günlük faizsiz para kullanmamızı sağlayan ödeme araçlarıdır. Gereksiz bir borçlanma aracı olmamalıdır. Kredi kartıyla yaptığın aylık harcamaların tümünü zamanında ödemelisin; aksi halde faiz ödemek zorunda kalırsın.

Kartını almadan önce mutlaka öğrenmen ve dikkat etmen gereken bazı ücretler var:

- Kartın yıllık üyelik ücreti ve kart hizmet bedeli var mı? Varsa ne kadar?
- Son ödeme tarihinde hiç ödeme yapmadığın durumda uygulanacak en yüksek gecikme faizi nedir? Kart borcunun asgarisini ödediğinde uygulanacak gecikme faizi nedir?
- Nakit avans kullanım işlem ücretleri nedir?

Kredi kartını doğru kullanmak mutlaka dikkat etmen gereken bazı noktalara da şöyledir:

- Her ödeme tarihinde dönem borcunun tümünü kapat.
- Dönem borcunun altında yapılan ödemedenden sonra kalan borca faiz işlemeye başlar.
- Yasal olarak her ekstre döneminde asgari tutarı ödemekle yükümlüsün.
- Asgari tutarı ödememen durumunda banka, borcun tahsili için idari ve yasal süreci başlatır.
- Bir sene içinde 3 defa asgari ödeme tutarından azını ödersen, borcunu kapatana kadar kartın nakit çekime kapatılır.
- Bir sene içinde 3 defa asgari ödeme tutarından azını ödersen, kart borcunu kapatana kadar kart limitin arttırılmaz.
- Borcunu kapatamıyorsan, asgariden fazla ödemeye çalış ve kapatana kadar kartını kullanma. Kartlarında sorun yaşıyorsan yeni karta başvurma.

Kartın veya şifren çalındığında:

- Hemen bankanın çağrı merkezini aramalı ve çalındığını bildirerek kartını kullanıma kapattırmalısın.

MODÜL 4 // FİNANSAL FUTBOL PROGRAMI (Devamı)

- Bildirimden önceki 24 saat içinde kartından yapılmış harcamaların 150 TL'ye kadar olan kısmından sorumlusun.
- Eğer mahkeme kartın çalınmasında “ağır ihmal” veya “kasıt” olduğuna hükmederse tüm harcamalardan sorumlu tutulabilirsin.

Bu noktalara dikkat edip, borçlarını düzenli ödediğinde kredi kartından korkmana gerek kalmaz.

Burada öğrendiklerini uyguladıkça zamanla Kredi Kayıt Bürosu nezdinde saklanan kredi skorun artacak, kredibiliten sürekli yükselecek. Böylece, üniversite eğitiminden sonra bir iş kurmak ya da ev satın almak istediğin zaman rahatlıkla kredi alabileceksin.

Eğitimimizin sonuna geldik. Hayatını değiştirecek birçok bilgi aldın, paranı daha iyi yönetmenin yollarını bir bir öğrendin. Paranı iyi yönetmek demek, hayatını iyi yönetmek demektir.